

**REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM / KANCELARIJA GENERALNOG
REVIZORA/OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL**

Br. dokumenta: 22.36.01-2010-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE PARTEŠ ZA GODINU
ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2010**

Priština, Juli 2011

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
I. Uvod.....	6
II. Mišljenje Revizije	7
III. Stanje preporuka iz prethodnih godina	7
IV. Potrošeni Budžet u Odnosu na Usvojeni Budžet	8
V. Finansijski izveštaji.....	9
V.1 Usklađenost u odnosu na spoljno izveštavanje.....	9
VI. Izvršenje Budžeta.....	10
VII. Prihodi.....	10
VII.1 Troškovi.....	10
VII.2 Imovina i Dugovi	15
VI. Kontrola o Upravljanju	16
VII.3 Sistemi Unutrašnje Kontrole.....	16
VII.4 Unutrašnja Revizija.....	17
VIII.Opšti Zaključak o Menadžmentu Opštine Parteš.....	18
Dodatak I. Komentari Opštine Parteš i odgovori KGR	19
IX. Dodatak II. Razne vrste Mišljenja Revizije	20

Lista Skraćenica

AI	Administrativna Instrukcija
AJN	Agencija za Javnu Nabavku
FUK	Finansijsko Upravljanje i Kontrola
GAS	Glavni Administrativni Službenik
GFI	Godišnji Finansijski Izveštaji
ISUFK	Informativni Sistem za Upravljanje Finansija Kosova
JUR	Jedinica Unutrašnje Revizije
KGR	Kancelarija Generalnog Revizora
MALS	Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
MOVIR	Međunarodna Organizacija Vrhovnih Institucija Revizije (INTOSAI)
MPF	Ministarstvo Privrede i Finansije
MSR	Međunarodni Standardi Računovodstva
MSRJS	Međunarodni Standardi Računovodstva u Javnom Sektoru (IPSAS)
MSVIR	Međunarodni Standardi Vrhovnih Institucija Revizije (ISSAI)
UR	Unutrašnja Revizija
ZJN	Zakon o Javnim Nabavkama promenjen i dopunjen 8 Februara 2007 godine. Uključujući novi zakon Br. 03/L-241 na snazi od 01. Decembra 2010 godine
ZJN	Zakon Br. 02/L-99 o Javnim Nabavkama promenjen i dopunjen datuma 8 Februar 2007. Uključujući novi zakon Br. 03/L-241 na snazi od 01. Decembra 2010 godine
ZUJFO	Zakon 03/L-48 o Upravljanju Javnih Finansija i Odgovornosti
ZUR	Zakon o Unutrašnjoj Reviziji

Opšti Zaključak

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) treba na godišnjim osnovama da obavlja reviziju regularnosti Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI) budžetskih organizacija.

Opština Parteš je osnovana sredinom 2010 godine. Opština nije imala svoj budžetski kod tokom godine. Opština tokom 2010 godine je delovala koristeći budžetski pod-kod Opštine Gnjilane. Većina finansijskog upravljanja je obavljeno od strane Opštine Gnjilane. U zadnja četiri meseca 2010 godine Opština je zaposlila Službenika za Nabavke i Službenika Finansija. Zatim, nekoliko administrativnih funkcija su počeli da se izvrše od strane Opštine Parteš.

Godišnji Finansijski Izveštaji (GFI) za 2010 godinu Opštine Gnjilane uključuju šta je potrošeno za Opštinu Parteš tokom prvih osam meseci 2010 godine. Ali to nije otkriveno posebno za pokrivanje ukupne aktivnosti Parteša. Tako da nije bilo moguće da se dobija jasna slika o tome kako je Opština Parteš koristila fondove uzetih od budžeta Kosova.

Zbog nedostatka specifičnih GFI, mi *nismo u mogućnosti da pružamo jedno mišljenje* u vezi sa njihovim kvalitetom (ISSAI 400: *Odricanje od Mišljenja*).

Ipak, mi smo analizirali izazove u vezi sa Finansijskim Upravljanjem i Kontrole sa kojima se suočava Opština Parteš tokom uspostavljanja administracije Opštine, i kvalitet delovanja do kraja 2010 godine.

Na taj način mi smo identifikovali slabosti na nekoliko polja finansijskog upravljanja. Ove slabosti su opisane detaljnije unutar ovog izveštaja. Mi smo ubeđeni da Menadžment će uzeti u obzir ovaj izveštaj tokom daljnje konsolidacije administracije Opštine.

Naša glavna preporuka za Predsednika Opštine Parteš je da obezbedi da su razvijene i sprovedena jasna uputstva i procedure. Sa suštinskog gledišta je da osigura da relevantno osoblje je svesno za svoje odgovornosti i da je trenirano u skladu sa potrebama.

Preporučujemo Predsednika Opštine Parteš da posebno obezbedi:

- Da je uspostavljena početna vrednost za 2011 godinu, pripremajući adekvatne Finansijske Izveštaje za 2010 godinu;
- Da su preduzete hitne pripreme za pripremanje devetomesečnih Finansijskih Izveštaja za 2011 godinu;
- Da je pridoda posebna pažnja pripremi unutrašnjih uredbi i uputstava u vezi sa prihodima i prikupljanjem sopstvenih prihoda, procesa nabavki i održavanje imovine;
- Dovoljni treninzi su osigurani za osoblje uključenu na ovim poljima;
- Nabavka je planirana na dobar način povećavajući vrednost za dati novac i poštujući ZJN; i

- Nađeno je jedno rešenje u vezi sa uslugama Unutrašnje revizije.

Menadžmentu Opštine Parteš je data mogućnost davanja komentara na nacrt ovog izveštaja revizije. Preuzela je na sebe da napravi sva zalaganja za adresiranje svih preporuka sa ovog izveštaja revizije.

I. Uvod

Kancelarija Generalnog Revizora je odgovorna za obavljanje godišnjih revizija u Javnim Institucijama Republike Kosova.

Opština Parteš je novoosnovana opština na Kosovu, koja je osnovana u Avgustu 2010 godine, prema Zakonu 03/L-40 o lokalnoj samoupravi. Skupština Opština Parteš od početka osnivanja je odobrila niz propisa i drugih odluka u vezi sa funkcionisanjem opštine.

Skupština Opštine Parteš je usvojila Statut Opštine koji označava najviši pravni akt, koji uređuje unutrašnju organizaciju Opštine.

U 2010 godini Opština Parteš nije počela sa inkasiranjem prihoda. Nekoliko projekata Opštine Parteš u 2010 je sprovedeno od Opštine Gnjilane, uključujući i neke procedure nabavke, procedure isplata i druge finansijske procedure. Tokom 2010 Opština Parteš nije imala poseban organizacioni kod i svoj bankovni račun. Uglavnom se bavila procesom regrutovanja osoblja.

Svi troškovi i prihodi Opštine Parteš tokom 2010 godine su obrađeni putem Opštine Gnjilana tako da nismo u stanju da predstavimo tačan iznos početnog budžeta. Iz tih razloga, opština nije pripremila finansijske izveštaje za 2010 godinu.

U odsustvu godišnjih finansijskih izveštaja, KGR je obavila reviziju finansijskog upravljanja opštine Parteš za godinu završenu 31 decembra 2010 godine.

Odgovornost je Rukovodstva Opštine Parteš da uspostavi adekvatne kontrole za finansijsko upravljanje i izgradnju efikasnog i efektivnog sistema Unutrašnjih Kontrola.

Ova revizija se tiče sagledavanju kvaliteta sistema unutrašnjih kontrola i finansijskog upravljanja u Opštini Parteš za godinu završenu 31 decembra 2010 godine.

Opseg revizije je fokusiran na odgovornost finansijskog upravljanja, o tome;

- Dali je računovodstvena evidencija i unutrašnje izveštavanje u dovoljnoj meri;
- Dali je računovodstvena evidencija, sistemi i transakcije u skladu sa Zakonima i Uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole; i
- O kontrolama Rukovodstva nad primenama sistema unutrašnje kontrole

Krajem 2010 godine, sa ciljem upoznavanja sa finansijskim i organizacionim aktivnostima administracije, izvršili smo kratku posetu Opštini Parteš. Tokom te posete mi smo se upoznali sa aktivnostima Opštine od osnivanja sve do kraja 2010 godine.

Sa ciljem ispunjenja naših odgovornosti o reviziji Opštine Parteš, mi smo preduzeli sledeće aktivnosti:

1. Pregledali smo finansijske izveštaje Opštine Parteš u odnosu na odobreni budžet za 2010 godinu;
2. Obavili smo sveobuhvatna supstancijalna testiranja o finansijskim transakcijama;
3. Sproveli smo jednu kombinaciju uzimanja uzoraka prema našem sudu i prema slučaju, tokom odabiranja transakcija za testiranje;
4. Oslonili smo se na jednu vrstu kombinacija intervjua, analitičkih pregleda, pregleda dokumenata i fizičkog overavanja da bi ocenili validnost i regularnost finansijskih transakcija;
5. Ocenili smo kvalitet Unutrašnje Kontrole u Opštini.

II. Mišljenje Revizije

Zbog nedostatka specifičnih GFI, mi *nismo u mogućnosti da pružamo jedno mišljenje* u vezi sa njihovim kvalitetom (ISSAI 400: *Odricanje od Mišljenja*).

III. Stanje preporuka iz prethodnih godina

Opština Parteš je osnovana u avgustu 2010 godine. KGR je po prvi put izvršio reviziju Revizije Regularnosti Opštine Parteš za 2010 godinu.

IV. Potrošeni Budžet u Odnosu na Usvojeni Budžet

Što se tiče budžeta Opštine Parteš za 2010 godinu, nismo u mogućnosti da predstavimo tačnu vrednost, jer opština nije pripremila Finansijske Izveštaje. Zbog nedostatka svog organizacionog koda, Opština Parteš sve svoje isplate je obradila preko Opštine Gnjilana. Opština Gnjilane je pripremila Finansijske Izveštaje gde su uključeni prihodi i rashodi Opštine Parteš. Iz tog razloga u donjoj u tabeli u nastavku smo predstavili pregled finansijskih sredstava, na osnovu izveštaja koje smo dobili od Rukovodstva ove dve Opštine:

Tabela 1: Opis budžeta i troškova

u Evrima(€)

Opis	Početni Budžet	Pregledan Budžet	Završni Budžet	Potrošeni Budžet 2010
Grant Vlade – Budžet	1,400,029	1,401,199	1,401,199	1,401,199
Sopstvena prihodi	-	-	-	-
Unutrašnje donacije	-	-	-	-
Spoljne donacije	-	-	-	-
I. Ukupno prihoda i transfera iz donacija	1,400,029	1,401,199	1,401,199	1,401,199
Plate i Dnevnice	83,830	53,750	53,750	53,403
Robe i usluge	75,000	101,050	101,050	95,693
Komunalije	-	-	-	-
Subvencije i transferi	-	-	-	-
Kapitalne Investicije	1,161,199	1,246,399	1,246,399	767,621
Rezerve	80,000	-	-	-
II. Ukupni Troškovi	1,400,029	1,401,199	1,401,199	916,717
Razlika I-II	0.00	0.00	0.00	484,481

Početni budžet odnosno pregledani budžet predstavlja granicu troškova Opštine Parteš usvojenog od Skupštine Republike Kosova.

Prema tabeli budžeta, u kategoriji Plate i Dnevnice potrošeno je 53,402€. Drugi deo budžeta planiran za Plate i Dnevnice u iznosu od 31,250€ je prenošen u kategoriji robe i usluge.

Planirani budžet za kategoriju Kapitalnih Investicija iznosio je 1,246,399€. Od tog iznosa, tokom perioda Avgust- Decembar potrošeno je 767,621€ ili 62% budžeta.

U odnosu na budžet 2010 godine, primetili smo da je Opština Parteš potrošila oko 65% planiranog budžeta 2010 godine.

Zaključak

Opština Parteš potrošila je samo 2/3 svog budžeta, koji je usvojen od strane Skupštine Kosova. To je, na neki način razumno ako se uzmu u obzir poteškoće sa kojima se suočavala Opština Parteš, kao novoformirana opština. Unutar ovog perioda, opština je bila u procesu organizacionog konsolidiranja i regrutovanja osoblja.

Preporuka 1

Preporučujemo Predsednika Opštine Parteš da obezbedi da prilikom planiranja budžeta 2011 da osigura:

- Pripremu održivog budžeta, usklađujući prioritetne potrebe opštine sa neophodnim sredstvima, zasnovan na pouzdanom procenom;
- Izvodljiv plan novčanog toka prema periodima potrošnje, usklađujući sa operativnim planom aktivnosti; i
- Pripremu jednog finansijskog izveštavanja za 2010 godinu, gde će se u pojedinosti objasniti svi troškovi 2010 godine.

V. Finansijski izveštaji

V.1 Usklađenost u odnosu na spoljno izveštavanje

Na osnovu propisa ZUJFO Br 03/L-048 i Administrativno Uputstvo Br.16/2010, sve budžetske organizacije treba da pripreme svoje Godišnje Finansijske Izveštaje.

Opština Parteš nije pripremila finansijske izveštaje za 2010. Oni nisu imali svoj organizacioni kod u Trezor. Sve transakcije su obrađene kroz račun Opštine Gnjilana. Ni Opština Gnjilane nije napravila odvojena otkrivanja u svojim GFI za 2010 koje pokrivaju ukupno poslovanje Opštine Parteš.

Zaključak

Zaključujemo da je Opština Parteš nije ispunila uslove finansijskog izveštavanja za 2010. Ministarstvo Finansija je izdala Finansijsko pravilo Br. 06/2011 koja zahteva od svih budžetskih organizacija da podnose izveštaje o prihodima i troškovima, kao i za investicije i obaveze, za period od devet meseci svake godine.

Preporuka 2

Preporučujemo Predsednika Opštine da:

- Početna vrednost za 2011 je osnivana uspostavljanjem odgovarajućih finansijskih izjava za 2010, i
- Neposredna pripreme su preduzete za pripremu 9 mesecnog finansijskog izveštaja za 2011.

VI. Izvršenje Budžeta

VII. Prihodi

Opština je imala prihode samo iz Kosovskog Budžeta, odnosno od vladinih Grantova. Opština Parteš nije izdala neku uredbu ili unutrašnje uputstvo koje bi regulisalo pitanje inkasiranja prihoda.

Zaključak

Prihodi Opštine Parteš do kraja 2010 godine su nastavili da se inkasiraju od strane Opštine Gnjilane.

Preporuka 3

Preporučujemo Predsednika opštine da osigura:

- Izradu odgovarajućih uredba i uputstva za inkasiranje sopstvenih prihoda; i
- Početi sa prikupljanjem poreza, i drugih opštinskih taksi.

VII.1 Troškovi

1.1 Kupovina putem nabavke

Tokom revizije primetili smo da Opština Parteš tokom procedura nabavke ne poštuje u celini ZJN i ne primenjuje dobre prakse upravljanja. Opština Parteš tokom 2010 godine je sprovela procedure nabavke za projekte u vrednosti od 863,314€. Procedure nabavki u vrednosti od 521,227€ su obavljene od strane Opštine Parteš, dok procedure nabavki u vrednosti od 342,087€ su obavljene od Opštine Gnjilane. Mi smo izvršili reviziju uzorka javne nabavke u vrednosti od 513,149€, ili izraženo u procentu 59% izvršenih nabavki tokom 2010 godine.

Opština Parteš nije imala završni plan nabavki koji bi trebao biti dostavljen i odobren od strane AJN. Dalje, nije imala ni završni spisak o izvršenim nabavkama tokom 2010 godine.

Vrednost ugovora nabavki prikazanih gore je uzeta sa podataka Opštine Gnjilane za ugovore od Januara do Avgusta 2010 godine i sa podataka Opštine Parteš za ugovore od Avgusta do Decembra 2010 godine.

Uzimajući u obzir da troškovi za Opštinu Parteš tokom 2010 godine su registrirani na različitim kodovima, mi nismo bili u stanju da dokazujemo tačnost pruženih podataka.

Naš dalji rad je istakao i druge nedostatke u sprovođenju procedura javne nabavke.

2.1.1 Regulacija rečnog korita u Partešu, Donja Budriga i Pasjane

Tokom revizije izvršili smo pregled nivoa izvršenih radova na terenu, u cilju utvrđivanja da li su radovi završeni u skladu sa ugovorom i izveštajima o prihvatanju rada.

Ugovor za "Regulaciju rečnog korita u Partešu, Donja Budriga i Pasjane" je potpisan datuma 30.11.2010 u vrednosti od 355,264€. Član 12.1 ugovora uređuje način plaćanja prema ugovoru, gde: 50% od ugovorene cene treba platiti nakon završetka 75% radova, 40% od ugovorene cene treba platiti posle privremenog prijema radova, dok preostala 10% cene ugovora će biti plaćeni nakon završnog prihvatanja radova.

Tokom fizičkog pregleda ovog projekta, datuma 14.06 2011, primetili smo da radovi nisu u potpunosti završeni. Dok je Opština Parteš datuma 25.12.2010 isplatila iznos od 319,738€, odnosno 90% od ukupne vrednosti ugovora.

Za primljeni račun datuma 09.12.2010 Nadzorno Telo Projekata je potpisalo za prvu situaciju, utvrđujući 75% završetka nivoa rada, odnosno isplaćeno je 50% od cene ugovora u iznosu od 177,632€. Za račun koji je primljen datuma 09.12.2010 Nadzorno Telo Projekata je potpisalo za drugu poziciju, utvrđujući privremeno prihvatanje projekta, odnosno plaćeno je 40% od cene ugovora u iznosu od 142,106€.

Neki od radova koji su delimično završeni:

- Uklanjanje mašinom sloja humusa debljine 20-30 cm na delu gde se radi regulisanje reke, u ugovorenoj vrednosti od 5,400€;
- Kopanje mašinom, zemljište kategorije II i III u delu gde se reguliše novo korito reke sa dimenzijama datim u projektu, u ugovorenoj vrednosti od 12,600€;
- Prevoz motornim vozilom zemljišta obima 6m³; i
- Nisu završeni radovi izgradnje tri (3) mostova preko reke, odnosno nisu završeni radovi betoniranja, radovi armature i drugi ugovoreni radovi. Ugovorena cena za izgradnju tri mosta je 11,406 €.

Neki od nezavršenih radova:

- Nisu završeni radovi snabdevanja i transporta peska 0-31mm za postolje korita reke, sa ugovorenom vrednosti od 11,208 € i polaganje i sabijanje ovog peska, u vrednosti od 1,868 €, i
- Nisu završeni radovi sadnja krune sa travom u vrednosti od 1,952€ i završno ravnjanje strmih delova i krune u vrednosti od 1,952€.

2.1.2 Snabdevanje vozilima za Opštinu Parteš

Opština Parteš datuma 02.12.2010 je sklopila ugovor za „Snabdevanje vozila za potrebe Opštine“ u iznosu od 126,330€. Ekonomski Operater, dobitnik tendera, nije bio administrativno odgovoran zato što nije ispunio sve kriterijume koji se zahtevaju prema dosijeu tendera.

Prema dosijeu tendera za ugovor „Snabdevanje vozila“, pobednička kompanija je trebala da obezbedi garanciju za izvršenje koja bi trebala da pokrije period ugovora, u vrednosti od 10% od ukupne vrednosti ugovora.

- U toku revizije Opština Parteš nije predstavila zatraženu bankarsku garanciju koje je zahtevano za osiguranje izvršenja tendera za kupovinu vozila; i
- Ugovor za „Snabdevanje vozila“, a takođe i ponuda za otvoren tender, su potpisani od strane lica koji nije ovlašćen od strane Ugovornog Autoriteta. Lice koje je potpisalo ponudu otvorenog tendera i ugovor za „Snabdevanje vozila“ je bio istekao radni ugovor sa izvođačem radova od datuma 01.04.2010, odnosno 7 meseci pre potpisivanja ugovora za snabdevanje vozila; i

Opština Parteš je sklopila ugovor sa EO sa većom vrednošću od vrednosti namenjenih sredstava za kupovinu. Vrednost ugovora za kupovinu sedam (7) lakih vozila i jedan (1) Jeep je 126,330€, dok je ukupna vrednost namenjenih sredstava bila 116,524€. Do datuma revizije razlika od 9,805€ je i dalje bila ne izmirena obaveza.

2.1.3 Opština Parteš nije postavila kriterijume za dodelu socijalne pomoći

Opština Parteš je sprovela aktivnosti javne nabavke sa kvotiranjem cena za „Socijalna pomoć hranom i higijenskim priborima“ za građane Opštine Parteš. Tokom testiranja sa ciljem utvrđivanja pravilnosti dodele socijalne pomoći, primetili smo sledeće slabosti:

Opština Parteš je raspodelila socijalnu pomoć u vidu hrane i higijenskih pribora za građane Opštine Parteš sa teškim socijalnim uslovima iz ekonomskog koda Robe i Usluga. Iznos koji je isplaćen iz ovog ekonomskog koda je 8,968€.

Opština Parteš nije imala neki sporazum ili odluku Uprave Opštine u vezi sa dodeljivanjem socijalne pomoći. Nismo našli nikakve pismene dokaze o tome kako su određeni kriterijumi za 59 porodica korisnika socijalne pomoć u vrednosti od 8,968€. Štaviše, nismo našli neki spisak imena korisnika a niti smo našli dokaze o dodeli socijalne pomoći.

2.1.4 Nalog za kupovinu je izdat posle prijema robe

Mi smo primetili slučajeve gde su nalozi za kupovinu izdati nakon prijema robe. Na osnovu Pravila Trezora 02 – Potrošnja Javnog Novca, član 27 stav 1 i 3, obaveze su uglavnom u vidu Naloga za kupovinu koji je potpisan od strane Budžetske Organizacije za slanje kod dobavljača, kroz koje se zahteva isporuka robe i usluga.

2.1.5 Potpis ugovora bez Namenjenih sredstava

U tri (3) revidirana uzorka primetili smo da je ugovor potpisan pre obezbeđenja sredstava za ove ugovore.

Zaključak

Menadžment Opštine Parteš ne raspolaže sa dovoljnim procedurama i kontrolama nad upravljanjem aktivnosti javne nabavke. Izvršene isplate u iznosu od 320,000€ za regulisanje korita reke, unutar 25 dana od dana potpisivanja ugovora, su veoma sumnjive. Pored toga, preostali nezavršeni radovi nije sigurno kako će biti finansirani i kako će projekat biti završen.

Identifikovani nedostaci povećavaju rizik da se javni fondovi nisu koristili za namenjene svrhe.

Dodela socijalne pomoći od strane opštine bez prethodno utvrđenih kriterijuma na osnovu kojih će biti izvršen izbor korisnika, predstavlja rizik da namenjena sredstva u vidu subvencija neće biti upućena licima kojima je potrebna.

Preporuka 4

Preporučujemo Predsednika Opštine da osigura:

- Unutrašnje procedure su pripremljene za proces nabavke. Zatim, dovoljno kontrole su sprovedene nad procesom nabavki i obezbediti da su zvaničnici dobro razumeli ove procedure;
- Da Nadzorno Telo pažljivo analizira dešavanja u vezi sprovođenja projekta za regulisanje korita reke i u zavisnosti od situacije da predloži odgovarajuće mere. Takođe, da se ojača kontrola nad sertifikacijom isplata;
- Osiguranje izvršenja da se uradi u skladu sa ZJN i da ovo bude jedan od preduslova za sklapanje ugovora;
- Da se prvo obavezuju dovoljna sredstva, i zatim da se iniciraju procedure javne nabavke;
- U slučaju dodele socijalne pomoći osobama kojima je potrebna, da se jasno definišu kriterijumi za korisnike i da se pruže relevantni dokazi o regularnosti raspodele ove pomoći; i

- Da se sve kupovine sprovedu u skladu sa Finansijskim Pravilima i pravnim okvirom za javne nabavke.

1.2 Nadoknađivanja (plate i dnevnice)

Planirani budžet za Plate i Dnevnice za 2010 godinu bio je 53,750€. U toku 2010 Opština Parteš je potrošila 53,403€ ili 99 % od budžeta za Plate i Dnevnice.

Opština Parteš, osim Predsednika opštine, ima i petnaest (15) odbornika, a opštinska administracija je organizovana u sedam odeljenja:

- Administracija i Osoblje;
- Finansije, Ekonomija i Razvoj;
- Urbanizam, Katastar i Geodezija;
- Javne Usluge, Bezbednost i Vanredne Situacije;
- Zdravlje, Obrazovanje, Socijalna Zaštita, Omladina i Sport;
- Poljoprivreda, Šumarstvo, Ruralni Razvoj i Savetodavne Usluge; i
- Kancelarija za Povratak i Zajednice.

Krajem 2010 Opština Parteš je imala 31 zaposlenih. Opština Parteš tokom 2010 godine je angažovala jedan deo osoblja sa ugovorima na delo.

Svi dokumenti u Opštini Parteš su na srpskom jeziku, zato što nije bilo zaposlenih Prevodilaca.

Zaključak

Organizaciona struktura Opštine Parteš još nije kompletirana sa svim potrebnim pozicijama da bi omogućila bolje funkcionisanje opštine.

Preporuka 5

Preporučujemo Predsednika Opštine da osigura:

- Da se popune sve neophodne pozicije za funkcionisanje Opštine sa stručnim osobljem; i
- Da se uspostave pozicije prevodioca, u cilju poštovanja zakona o upotrebi jezika na Kosovu i da se opštinska dokumentacija prevede na albanski jezik i obrnuto.

VII.2 Imovina i Dugovi

3.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Opština Parteš nema registar za imovinu u vlasništvu opštine, gde bi bila predstavljena ukupna vrednost njene imovine. Ova opština još uvek nije imenovala Službenika za Imovinu.

Zaključak

Opština Parteš nije mogla da upravlja svojom imovinom u skladu sa zakonima i propisima na snazi. Ako rukovodstvo nema potpune informacije o statusu posedovane imovine, nije u stanju da zaštiti imovinu od oštećenja, gubitka ili eventualne zloupotrebe.

Ne imenovanje Službenika za Imovinu i ne registriranje na vreme imovine u odgovarajući registar, stvara mogućnost zloupotrebe javnih sredstava i takođe podrivaju efikasno upravljanje i adekvatne kontrole nad imovinom Opštine.

Preporuka 6

Preporučujemo Predsednika opštine da osigura:

- Što pre imenovati Službenika za Imovinu i istom omogućiti potrebnu obuku za modul imovine; i
- Da službenik imovine registruje svu imovinu koja je u vlasništvu opštine, u skladu sa zahtevima AU Br. 21/2009 i pripremu tačnih izveštaja o Opštinskoj imovini.

3.2 Neplaćeni računi

3.2.1 Neplaćeni računi Opštine Parteš

Izjava neplaćenih obaveza prema dobavljačima na kraju 2010 godine bila je u vrednosti od 128,853€. Ove obaveze se prenose za plaćanje u fiskalnoj godini 2011. Vrednost ne izmirenih dugova Opštine Parteš se odnosi na: Kapitalne Investicije u iznosu od 121,441€ i Robe i Usluga u iznosu od 7,357€.

Neplaćeni dugovi za kapitalne investicije su:

Neplaćeni dug u iznosu 9,805€ se odnosi na ugovor za kupovinu vozila, gde je opština za taj iznos obavezala manje novca nego što je iznos ugovora. Ostatak neplaćenih obaveza od 111,636€, je za projekat kanalizacije u Pasjane.

Ne izmirene obaveze u iznosu od 7,357€ se odnose na troškove iz kategorije robe i usluga, kao što su: Neplaćene usluge Interneta u iznosu od 2,000€ i ostale ne izmirene obaveze zbog nepotpune dokumentacije od dobavljača.

VI. Kontrola o Upravljanju

VII.3 Sistemi Unutrašnje Kontrole

Kao deo naše revizije ispitali smo sistem unutrašnje kontrole kako bi procenili adekvatnost i prikladnost unutrašnje kontrole. Administracija opštine Parteš još nije kompletna sa svim potrebnim pozicijama da bi se omogućilo bolje funkcionisanje opštine.

Naša procena je da do ovog trenutka rukovodstvo opštine nije uspelo da izgradi jedan unutrašnji pravni okvir, kompletiran sa Odlukama, Uputstvima i potrebnim Procedurama za sprovođenje efektivne unutrašnje kontrole i uspostavljanje jedne jasne osnove za prava i obaveze građana prema opštini. Administracija opštine je u fazi konsolidacije i razumljivo je da se to ne može postići u jednom kratkom vremenu.

Nedostaci kontrole su posebno primećene kod:

- Nepoštovanje pravila Trezora i Zakona o Javnim Nabavkama koji se odnose na potpisivanje ugovora bez obavezivanja sredstava a samim tim i prenos neplaćenih dugova;
- Nedostatak Službenika imovine i samim tim nedostatak spiska godišnje inventarizacije opštinske imovine. Ovo je otežalo pravilno upravljanje imovine;
- Nepravilna sertifikacija isplata i nedovoljna provera dokaza; i
- Slabo upravljanje i nadgledanje pri sprovođenju ugovora.

Zaključak

Nedostatak procedura i unutrašnje kontrole, otežava dobru administraciju Opštine u pružanju usluga za građane. Sadašnje osoblje nije dovoljno upoznato sa obavezama i odgovornostima. Opština treba da nastavi sa procedurama za kompletiranje svoje administracije sa potrebnim osobljem.

Preporuka 7

Preporučujemo Predsednika opštine da osigura:

- Da su preduzete neposredne mere za izradu unutrašnjih Uputstva i jasnih procedura za sve sektore opštine;
- Jasan opis dužnosti i odgovornosti svakog službenika opštine i u skladu sa ovim pojačane su kontrolne mere i odgovornosti; i
- Analiziranje svih potreba osoblja za obučavanje u relevantnim oblastima i omogućiti prisustvovanje u obučavanjima.

VII.4 Unutrašnja Revizija

Opština Parteš još uvek nije osnovala Jedinicu za unutrašnju reviziju. Podrazumeva se da unutrašnja revizije može biti da nije bila prioritet opštinskog menadžmenta.

Unutrašnja revizija ima aktivnu ulogu da pomogne menadžment u upravljanju rizikom u sistemima kontrole. Unutrašnje kontrole su brojne i unutrašnja revizija identifikuje oblasti u kojima stepen rizika može biti veći. Identifikovanjem ovih oblasti, čini razne analize, pregled transakcija i operativnih aktivnosti i predlaže odgovarajuće mere koje bi menadžment opštine trebala preduzeti.

Zakon o Lokalnoj Samoupravi br. 03/L-040 izričito navodi da opštine imaju zakonsku obavezu da izvrše unutrašnju reviziju najmanje jednom godišnje.

Zaključak

Procena efikasnosti i efektivnosti unutrašnje kontrole treba da pomaže Menadžment Opštine da razume gde su nedostaci i slabosti u vezi sa svakodnevnim aktivnostima, kao i preduzimanje odgovarajućih mera za poboljšanje.

S obzirom da Opština Parteš je novoosnovana Opština i ima mali budžet, uspostavljanje JUR može se smatrati preuranjenim i trenutno nemogućim. Umesto toga, preporučujemo da aktivnost unutrašnje revizije treba da se uradi u saradnji sa nekom drugom opštinom.

Preporuka 8

Preporučujemo Predsednika opštine da osigura:

- Da se nađe jedno rešenje u pogledu usluga unutrašnje revizije.

VIII. Opšti Zaključak o Menadžmentu Opštine Parteš

Od onoga što je gore rečeno, očigledno je da je opština Parteš u ranoj fazi svog osnivanja i konsolidacije. Samo za nekoliko meseci rada, teško je zaključiti o kvalitetu finansijskog upravljanja i kontroli. Opština čini prve korake za uspostavljanje i administriranje. Većina aktivnosti opštine je izvršena u saradnji sa opštinom Gnjilana. Teškoće osnivanja do potpune konsolidacije Administrativnih Odeljenja, nastavljaju se i dalje.

Nedostatak veština i znanja za rad odražavalo se na neke greške i nepravilnosti u finansijskom upravljanju. Takođe, slabosti kontrole su identifikovane i u oblasti nabavke, posebno u upravljanju i nadgledanju ugovora za kapitalne projekte.

Sve ovo navodi do zaključka da menadžment Opštine Parteš treba da napravi ozbiljne napore kako bi se otklonili identifikovani nedostaci i da se izgradi efikasna opštinska administracija.

Opšta preporuka

Preporučujemo Predsednika opštine da:

- Izda paket Odluka, Uputstva, Politika i Procedura koja bi predstavljala dovoljnu pravnu osnovu za postizanje svojih ciljeva, operativne performanse i sistema unutrašnjih kontrola. Upotreba modela i iskustava opština sa mnogo godina tradicije i dobrim praksama, bila bi velika pomoć za Menadžment opštine.

Dodatak I. Komentari Opštine Parteš i odgovori KGR

Menadžment Opštine Parteš je prihvatio naše nalaze i zaključke prikazanim na izveštaju revizije o finansijskom upravljanju za 2010 godinu.

Menadžment Opštine Parteš se obavezao da će se zalagati za adresiranje datih preporuka.

IX. Dodatak II. Razne vrste Mišljenja Revizije

(odlomak od ISSAI 400)

9. Jedno mišljenje revizije normalno je u standardnom obliku, u vezi sa Finansijskim Izjavama uopšte, izbegavajući potrebu za određivanje njene dužine, ali prenoseći po njenoj prirodi jedno opšte značenje kod čitaoca u vezi sa njenim razumevanjem. Priroda ovih reči će se uticati od zakonskog okvira revizije, ali sadržaj mišljenja treba jasno da pokazuje dali je mišljenje nekvalifikovano ili kvalifikovano, ili ako je kvalifikovano u neka određena pitanja ili je protivno mišljenje (paragraf 14), ili jedno odricanje od mišljenja (paragraf 15).

10. **Jedno nekvalifikovano mišljenje** se pruža kada je revizor zadovoljan sa svih materijalnih gledišta da:

(a) Finansijske Izjave su pripremljene upotrebljavajući priznate politike i osnove računovodstva koje su sprovedene na dosledan način (na postojan način);

(b) Izjave su u saglasnosti sa statusnim zahtevima i relevantnim uredbama;

(c) Predstavljen prikaz u Finansijskim Izjavama su u saglasnosti sa saznanjima revizora u vezi sa entitetom pod revizijom; i

(d) da je adekvatan prikaz svih materijalnih relevantnih pitanja o Finansijskim Izjavama.

11. **Naglašavanje pitanja.** U nekim okolnostima revizor može da smatra da čitaoc ne može da razume na potreban način Finansijske Izjave ako je pažnja skrenuta na neobična ili na važna pitanja. Kao opšte pravilo, revizor kad daje jedno nekvalifikovano mišljenje to se referiše nekom specifičnom gledištu Finansijskih Izjava u njegovom mišljenju u slučaju da se ono može interpretirati pogrešno kao kvalifikovano mišljenje. Sa namerom izbegavanja ovakvog utiska, napomene koje su zamišljene kao: naglašavanje pitanja, se nalaze na odvojenim paragrafima od mišljenja. Ipak, revizor ne treba da upotrebi naglašavanje pitanja da bi poboljšao nedostatak potrebnih otkrivanja na Finansijskim Izjavama ili kao alternativa, zamenjivanje za kvalifikaciju mišljenja.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da izrazi jedno nekvalifikovano mišljenje** kada postoji neka od ovih okolnosti i na sudu revizora, njihov uticaj je materijalan ili može biti takav po Finansijskim Izjavama:

(a) bilo je ograničenja na delokrugu revizije

(b) Revizor smatra da su izjave nekompletne, dezorijentisane ili postoji ne obrazložena podela od priznatih standarda računovodstva; ili

(c) Postoje nejasnoće koje utiču na Finansijske Izjave.

13. Kvalifikovano mišljenje. Tamo gde se revizor ne slaže ili nije siguran za jednu ili više stavki na Finansijskim Izjavama, a koja su materijalna ali nisu suštinske po razumevanju izjava, treba da se pruži jedno kvalifikovano mišljenje. Formulisanje mišljenja normalno pokazuje zadovoljavajući rezultat nad subjektom pod revizijom, što se tiče preciznih i jezgrovitih izjava, pitanja ne usaglašavanja ili nejasnoća koja rezultiraju sa kvalifikovanim mišljenjem. Pomaže korisnike izjava ako finansijski uticaj nejasnoće ili nesporazuma je određeno od strane Revizora iako to nije uvek praktično ili relevantno.

14. Protivno Mišljenje. Tamo gde Revizor nema mogućnosti da pruža jedno mišljenje o Finansijskim Izjavama u celini, zbog nesporazuma koje su tako suštinske jer miniraju prikazanu poziciju u nastavku da se mišljenje kvalifikuje u određena gledišta neće biti adekvatno, onda se pruža Protivno mišljenje. Formulisanje takvog mišljenja pokazuje da Finansijske Izjave nisu prikazane na pravi način, jasno i na precizan način sva pitanja ne usaglašavanja. Ipak, jedna pomoć da finansijski uticaj na Finansijske Izjave se određuje tamo gde treba i gde je praktično.

15. Odricanje od Mišljenja. Tamo gde Revizor ne može da pruža mišljenje u vezi sa Finansijskim Izjavama, da uzimajući kao celinu zbog nejasnoća ili ograničenja delovanja koje je suštinsko da jedno mišljenje koje je kvalifikovano na određena gledišta neće biti adekvatno, pruža se jedno protivno mišljenje. Formulisanje jednog takvog mišljenja čini jasnim da jedno mišljenje ne može da se pruža, specifikujući na jasan i precizan način sva nejasna pitanja.

16. Postoji zakon da VIR pružaju jedan detaljan izveštaj da bi dopunio mišljenje u okolnostima na kojima je nemoguće da pruže jedno nekvalifikovano mišljenje.